

ÅRSRAPPORT

BERGEN NASJONALE OPERA
2020

GRIEGHALLEN
BERGEN

**BERGEN
NASJONALE
OPERA**

Foto: fra filmen Carmen

ÅRSRAPPORT 2020

4	OPERASJEFENS RAPPORT
8	OPERAÅRET 2020
12	BARN OG UNGE
16	UNGE STEMME
18	STYRETS RAPPORT
22	RESULTATREGNSKAP
24	BALANSE
26	NOTER
34	UTVALGTE OMTALER

CARMEN // FILM

Anders Lindstad / Regi
Mary Miller / Kunstnerisk leder
John Ramster / Manus
Stephen Higgins / Musikalsk arrangør
Eivind Gullberg Jensen / Dirigent
Håkon Matti Skrede / Kormester
Elaine Maltezos / Lyddesign

Ketavan Kemoklidze / Carmen
Freddie De Tommaso / Joseph Navarro
Andrei Kymach / Eskil Murov
Beate Mordal / Mina Jensen

Bergen Filharmoniske Orkester
Edvard Grieg Kor
Bergen Filharmoniske Kor

Filmen er produsert av Peiling Film & TV
for Bergen Nasjonale Opera

Forsidefoto: fra filmen Carmen

RAPPORT

KUNSTNERISK AKTIVITET

While Covid-19 devastated the bulk of BNO's 2020 program, we positioned the loss as challenge, embracing digital projects. In expanding the organisation's creativity and competence we were able to meet a diverse audience venturing into film, video and animation, NRK presented BNO's Carmen: Obsession in isolation film, filmed under lockdown in Norway, Spain, Ukraine and UK. BNO created an opera call-center uniting companies and festivals with cancelled productions. This brought together Norwegian audiences and opera practitioners with those in six other countries. In initial lockdown we were early leaders of national digital opera creation with our widely viewed Easter Hymn project: this was selected for a major global arts website with 1m viewers per month.

Our point-and-click opera computer game for children and grandparents is featured on the same website. For main-stage production, BNO is exploring live audience including opera directed remotely and chorus streamed onstage from a separate space. BNO has proved itself to be a current and dynamic provider of truly theatrical opera despite serious recent restrictions. With a minimal budget for an international company, we have produced unique and diverse collaborative projects which have capitalized on our creativity and flexibility and our openness to new opportunity.

Our work has reached international audiences and has put Norway at the forefront of digital culture achievement – BNO has shown that online performance can be both theatrical and inventive. Now we need significant financial input to build on the impact. 2020 has forced recognition Europe-wide that small companies have the power to transform and to grasp opportunity and so can drive forward critical cultural growth and change in their cities/region. As theatres reopen post-Covid, BNO must have further funding to capitalize on its vital new creativity so as to share with audience of all ages its enchanted imagination, artistry and learning.

Mary Miller / Operasjef 2010-2020

OPERAQUEST // ONLINE SPILL

Peder Barratt-Due / Kreativ leder
Fredrik Fottland / Produsent (Expanse)
Sigurd Sørli / Animator (Expanse)

COVID-19

Når pandemien inntraff våren 2020 var BNOs nye hovedsceneproduksjon, *La clemenza di Tito*, bare noen dager fra premieren. Produksjonen ble først utsatt, deretter avlyst.

Et utkast til alternativ aktivitet ble godkjent av styret i dialog med Kulturdepartementet tidlig april. Styret vernet om egenkapitalen, men omdisponerte samtidig fristilte midler etter avlysninger til alternativ produksjon.

Budsjettet og repertoaret ble tilpasset og gjennomført uten å måtte belaste de ulike kompensasjonsordningene som ble opprettet. Ubenyttede midler øremerket avlyst aktivitet ble omdisponert til alternativ produksjon.

AVTROPPENDE OG PÅTROPPENDE OPERASJEF

Mary Miller har vært operasjef for Bergen Nasjonale Opera siden oktober 2010. Mary Miller følger sesongen 2020-2021, og jobber ut juni 2021.

Eivind Gullberg Jensen overtok som operasjef 1. januar 2021. Han hadde en 50 % stilling i 2020 med planlegging av fremtidige prosjekter.

PÅSKESALME // DIGITALT

Pietro Mascagni / Musikk
Giovanni Targioni-Tozzetti og
Guido Menasci / Libretto

Elisabeth Teige / Sopran
Stephen Higgins / Orgel og piano
Håkon Matti Skrede / Kormester
Elaine Maltezos / Lyd
Morgan Pochin Music / Lyd
Kolibri Media / Video edit
Irene Kristin Winter / Prosjektansvarlig
EGK ungdomsprogram

EDVARD GRIEG KOR MED GJESTER

Hilde Veslemøy Hagen (EGK)
Ingvill Holter (EGK)
Elisabeth Gimmestad
Elizaveta Agrafenina
Marte Helene Arnesen Einan
Daniela Iancu Johannessen (EGK)
Eva B. Landro (EGK)
Turid Moberg (EGK)
Paul Robinson (EGK)
Tyler Ray (EGK)
Gisle Andersen
Ørjan Hartveit (EGK)
David Hansford (EGK)
Charles Lindberg

EDVARD GRIEG GUTTEKOR

Benjamin Winter
Samuel Winter
Julius Edelmann
Olav Sandvik

EDVARD GRIEG JENTEKOR

Hedda Øvstegård
Daria Bacvinka

Bilder fra Påskesalmen

GJENNOMFØRTE PRODUKSJONER

OPERA PÅ BIBLIOTEKET

Januar 2020

Ingvild Schultze-Florey åpnet årets Opera på biblioteket-serie sammen med pianisten Michael Davies. Schultze-Florey har vært tilknyttet Bergen Nasjonale Operas/Edvard Grieg Kors talentprogram Unge Stemmer siden 2013.

Februar 2020

Den allsidige koloratursopranen Beate Mordal fra Molde har alt fra jazz, cabaret, operette og til store operaarier på repertoaret. Hun delte noen av sine favoritter denne kvelden på Amalies Hage. Pianist var Stephen Higgins.

April 2020 - digital konsert

Mye ble fort fremmedgjort og forandret på grunn av korona-situasjonen. Daniela Iancu Johannessen og Mai Goto spilte inn konsertprogrammet, som de skulle ha fremført i Amalies Hage, på Rekstensamlingene. Opptaket ble publisert på YouTube.

LYTTELOS // DIGITALT FOREDRAG

Bli en operaelsker du også

April 2020

Morsomt og interessant foredrag i fem deler. Av og med Annabel Guaita, i samarbeid med Bergen Nasjonale Opera og Musikkelskapet Harmonien. Foredraget på Litteraturhuset ble avlyst. Guaita tok istedenfor foredrag opp digitalt, og publiserte på YouTube.

PÅSKESALME // DIGITALT

April 2020

Påskesalmen, hentet fra Mascagnis opera Cavalleria rusticana, fremføres av solist Elisabeth Teige, Edvard Grieg Kor og sangere som skulle stått på scenen under La clemenza di Tito, som i mars 2020 ble avlyst på

grunn av koronaviruset. Barn fra EGKs talentprogram medvirker også på denne digitale forestillingen, som er basert på artistenes egne opptak.

THIS EVENING'S PERFORMANCE HAS NOT BEEN CANCELLED // LYDKUNST

Mai 2020

Dette prosjektet er unikt, en ekte "Covid-19-forestilling". Det var mange ivrige tilhengere av den nye lyttetjenesten som oppsto på slutten av 1800-tallet, Teatrofonen. Fenomenet spredte seg raskt i Europa, og under Festspillene i Bergen 2020 fikk publikum oppleve et lignende prosjekt i lydkunstprosjektet This Evening's Performance Has Not Been Cancelled. Konseptet var det samme, publikum ringte et nummer og fikk høre opera, og historier om opera, i en forestilling hvor de selv ble invitert med inn i labyrinten av forberedelser til forestillinger som ble avlyst i kjølvannet av Covid-19. Prosjektet vant prisen for mest kreative produksjon under Creative Edinburgh Awards.

KONSERT PÅ DNS

ABSOLUTT LLOYD-WEBBER

Oktober 2020

Musikal-magikeren Andrew Lloyd Webber har tryllet frem den ene prisvinnende musikalen etter den andre. Faren William var også komponist. Andrew skrev Requiem, med den kjente Pie Jesu, til minne om faren, og på DNS fikk vi høre sanger av både far og sønn. På scenen sto Eir Inderhaug og André Søfteland. Guttet sopranen Benjamin Winter sang Pie Jesu-duetten sammen med Eir Inderhaug. Pianist for kvelden var Stephen Higgins.

OPERAQUEST // DIGITALT OPERASPILL

Den unge komponisten Peder Barratt-Due (f. 1993) fikk underveis i korona-krisen i oppdrag fra Bergen

Nasjonale Opera å utvikle et operaspill sammen med det norske animasjonsfirmaet Expanse. Som kreativ leder for prosjektet har Peder både laget historien og teksten, og også komponert og spilt inn musikken og lydeffektene. Spillet, som har fått navnet OperaQuest, utforsker på en underholdende måte hvordan en opera blir til, helt fra komponisten skriver ned sin første note – og frem til den store premierenkvelden. Operaspillet er gratis og passer for alle aldre.

SISTE KAPITTEL // FESTIVAL

Den nye aldringsfestivalen, Siste kapittel, skulle ha gått av stabelen i juni 2020. Den ble avlyst grunnet covid-19. Deler ble gjort digitalt. Siste kapittel, i samarbeid med Bergen Nasjonale Opera og Edvard Grieg Kor, har programmert en konsertserie, Fire årstider.

Lanseringskonsert juni 2020:

Edvard Grieg Guttekor og musikere fra Bergen Filharmoniske Orkester lanserte festivalen med kjente og kjære sanger av Erik Bye. Konserten ble strømmet til alle sykehjem i Norge.

Konsert på Siljusslått sykehjem november 2020:

Her fremførte sopran Alison Langer, tenor Remus Alazaroae og pianist Stephen Higgins sine favorittarier fra operaer som Gianni Schicchi, Tosca, Rigoletto, La Bohème og Macbeth. Konserten ble strømmet fra Oseana Live til alle sykehjem i Bergen.

CARMEN // FILM

September 2020

Carmen regnes som en av verdens mest kjente operaer. Men hva skjedde etter siste akt - etter det brutale sjalusidrapet? Filmen om Carmen er et mordmysterium satt til vår tid, hvor hovedpersonen er en verdenskjent sanger, skuespiller og influenser. Tre stjernesangere, som allerede var invitert til Bergen i de samme rollene til BNOs avlyste Carmen i Grieghallen (våren 2021), sang hovedrollene. Sangerne ble filmet i korona-isolasjon i Ukraina, Spania og Storbritannia – mens resten av opptakene fant sted i Oslo og Bergen.

Mina ble spilt av BNOs Artist-in-residence Beate Mordal. Bizets musikk ble arrangert av Stephen Higgins. Bergen Filharmoniske Orkester, Edvard Grieg Kor og Bergen Filharmoniske Kor medvirker også i filmen.

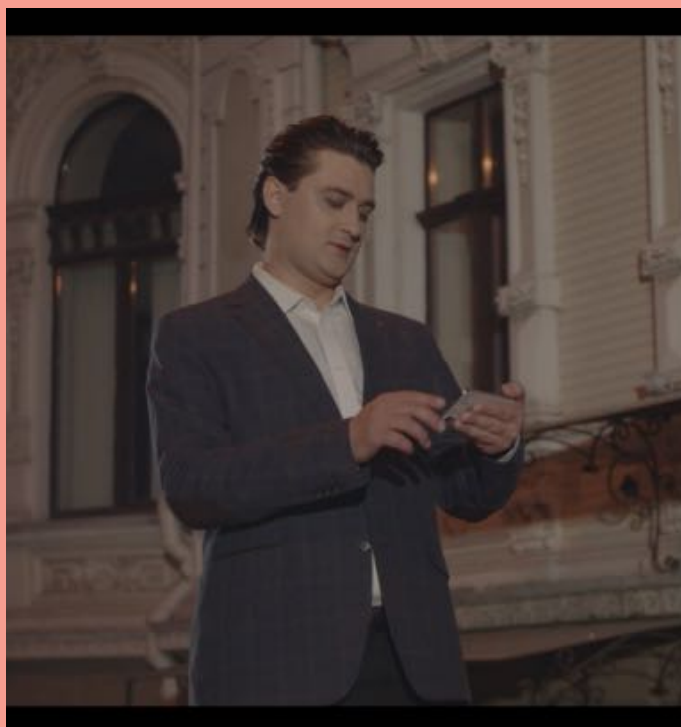
NRK har kjøpt rettighetene til Carmen, som ble vist på Hovedscenen søndag 4. oktober kl. 20:45. Filmen ligger på NRK.no.

OPERAFAST PÅ TERMINUS

Oktober 2020

BNOs OperaBobler og OperaSmak er nå en del av Grand Hotel Terminus' årlige kalender. Arrangementene

Fra filmen Carmen

er ettertraktet, og underholder et publikum som elsker mat og vin, og som liker å «prøvesmake» opera. BNO sørger alltid for å håndplukke sangere til disse kveldene som liker å komme tett på og å snakke direkte med publikum – og gjøre det uformelt. I 2020 sang de norske solistene, mezzosopran Astrid Nordstad og tenoren Bror Magnus Tødenes, på de utsolgte arrangementene OperaBobler og OperaSmak. På arrangementet Afternoon Tea holdt BNOs programsjef Nicolai Riise et kåseri med arier med sopran Annika Beinnes.

JULEHILSEN FRA GRIEGHALLEN // DIGITALT

Desember 2020

Bergen Nasjonale Opera laget et musikalsk julekort – med kjente og kjære julesanger fremført av Elisabeth Teige, FirStemt og Edvard Grieg Kor.

Kvartetten FirStemt består av unge sangere som har sunget seg til topps som medlemmer av BNO og Edvard Grieg Kors Unge Stemmer talentprogram. De har alle nylig avsluttet sangstudiene utenlands, og har nå dannet en festlig kvartett.

Flere av sangene ligger på nrk.no-arkivet og vil bli fremmet av NRK julen 2021.

OPERAÅRET 2020

AVLYSTE PRODUKSJONER

DEBATT OM EKSTREMISME OG LEDERSKAP Mars 2020

Bergen Nasjonale Opera og Universitetet i Bergen inviterte til en samtale mellom fire eksperter om ekstremismens fremvekst og hva slags statsledere vi trenger for at fremtiden skal styres med både autoritet og medmenneskelighet.

Med Hans-Wilhelm Steinfeld (journalist og tidligere NRK-korrespondent), Elisabeth Ivarsflaten (professor i sammenliknende politikk ved UiB), Allan Little (BBC-korrespondent) og Rodula Gaitanou (regissør)

LA CLEMENZA DI TITO Mars 2020

Dager før premieren måtte vi avlyse vårens store produksjon i Grieghallen, La clemenza di Tito. Planen til den greske regissøren Rodula Gaitanou var å flytte handlingen fra antikken til vår samtids ekstremisme og polariserende samfunn. Tenoren Charles Workman hadde den utfordrende tittelrollen som Tito og sopranen Lauren Fagan hans hevnjerrige motpart Vitellia. La clemenza di Tito var en ny produksjon fra BNO, presentert i samarbeid med Musikkelskapet Harmonien og Edvard Grieg Kor.

Merk at en endret versjon av La clemenza di Tito ble satt opp året etter, dvs i mars 2021.

OPERA I AUSTEVOLL April 2020

Artistene Beate Mordal, Igor Gnidi og Ellena Hale var booket for en kveld med god mat og drikke og flotte arier, på Bekkjervik Gjestgiveri.

SALOME Mai 2020

Britiske Lloyd Wood skulle ha regien på denne unike sceniske konserten som skulle åpne Festspillene i 2020. På rollelisten sto ekstra mange solister, herunder Ausrine Stundyte som Salome og Johan Reuter som

Jochanaan. Vår egen Cathrine Ahlsen skulle stå for kostymedesign og Edward Gardner skulle dirigere. Salome var en samproduksjon mellom Bergen Nasjonale Opera, Musikkelskapet Harmonien og Festspillene i Bergen.

FUTURE OPERA Mai 2020

Et av BNOs mål er å skape ny opera og å utvikle unge komponister. De siste årene har vi hatt to nye operaer i utvikling som co-produksjoner med Den islandske operaen. Komponistene Peder Baratt-Due og Bárá Gísladóttirs nye verk skulle ha premiere i Bergen før de skulle dra videre til internasjonale festivaler.

OPERA PÅ FEDJE September 2020

Vår årlige og populære Opera på Fedje ble i 2019 utvidet med en korkonsert i kirken. Planen for 2020 var både korkonsert og opera på Fab8 med solistene Gunda-Marie Bruce og Håkon Kornstad, samt pianist Ellena Hale.

MACBETH November 2020

Høstens store opera i Grieghallen skulle være mektige Macbeth av Verdi, i regi ved Lenka Udovicki. Sjefdirigent Edward Gardner skulle selv lede Bergen Filharmoniske Orkester. Tittelrollen skulle synges av den italienske barytonen Roberto Frontali. Sopranen Alex Penda skulle ha rollen som Lady Macbeth. Macbeth var en ny produksjon fra BNO, presentert i samarbeid med Musikkelskapet Harmonien og Edvard Grieg Kor.

OPERAPUB JULESPESIAL Desember 2020

I tradisjonen tro håpet vi i det lengste at vi kunne gjennomføre en uformell OperaPub, for å synge julen inn slik vi pleier.

Fra prøvene på La clemenza di Tito mars
2020, dager før nedstengning grunnet
Covid-19

BARN & UNGE

Bergen Nasjonale Opera engasjerer barn og unge i Vestland

OPERA I SKOLEN

Bergen Nasjonale Opera har som mål å være en pedagogisk ressurs og vil spille en aktiv rolle i utvikling av talent og kompetanse på operafeltet. Fremtidens operautøvere og operaelskere er høyt prioritert. Den Kulturelle Skolesekken og Bergen Nasjonale Opera har i en årrekke hatt et godt samarbeid.

I Prosjekt Opera får skolene besøk av Bergen Nasjonale Operas operapedagoger som gjennomfører inspirasjonskurs i forkant av våre forestillinger. Elevene inviteres så til Grieghallen og til generalprøve på en av Bergen Nasjonale Operas forestillinger. Grunnet Covid-19 har elevene ikke vært på generalprøver i Grieghallen på BNOs operaer slik de vanligvis er.

Prosjekt Opera – La clemenza di Tito

Prosjekt Opera – Macbeth

Totalt 920 elever deltok i våre skoleprosjekter i 2020.

KJÆRLIGHET I RØDT, HVITT OG SVART

BNOs unike konsept med egne introduksjonsforestillinger for skolelever på videregående er utviklet av Vera Rostin Wexelsen, og «Kjærlighet i rødt, hvitt og svart» er den fjerde i rekken hennes, og den første for det nye Vestland fylke.

Teamet fra Bergen Nasjonale Opera:

Vera Rostin Wexelsen / Konsept og regi

Vidar Glesnes / Produksjons- og turnéleder

Cathrine Ahlsen / Kostymedesigner

Frode Skag Storheim / Pianist og rollen som Tito

Ingvill Holter / Sopran og i rollen som m.a. Sesto

Beate Rostin / Skuespiller og i rollen som m.a. Vitellia

Introduksjonsforestillinga «Kjærlighet i rødt, hvitt og svart» fra Bergen Nasjonale Opera er i samarbeid med Den kulturelle skolesekken i Vestland fylkeskommune.

Frode Skag Storheim / Piano

Ingvill Holter / Sopran

Beate Rostin / Skuespiller

HURTIGKURS I OPERA

Hva er forskjellen på rock og opera? Hvorfor bruker ikke operasangere mikrofon? Og hvordan beveger du deg på scenen hvis du skal spille helt – eller blodtørstig konge?

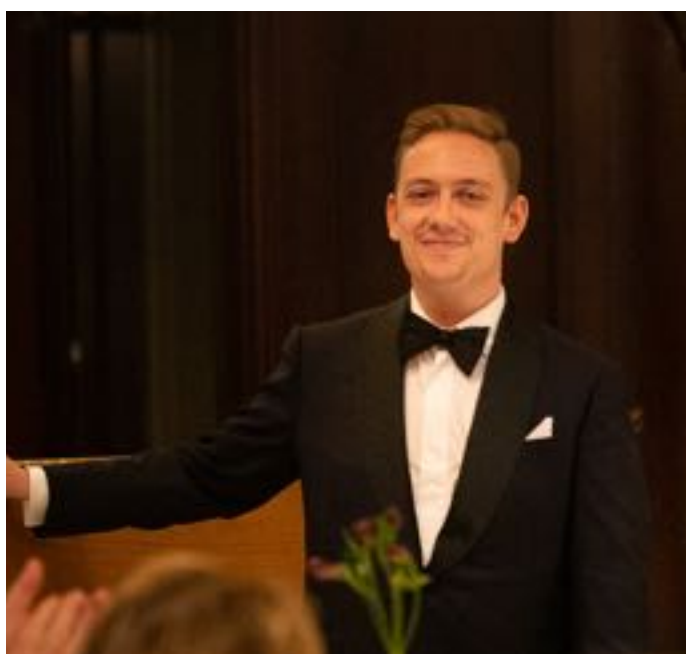
Tenoren og rockegitaristen Stian Økland gir svar, og viser eksempel, når han sammen med skuespilleren Beate Rostin denne høsten besøker ungdomsskoleelever i Bergens-området for å gi et hurtigkurs i opera.

Dette uhøytidelige to-timers inspirasjonskurset tar utgangspunkt i Giuseppe Verdis mektige opera Macbeth – bygget på Shakespeares berømte skuespill.

Plakaten til operaen Macbeth, som skulle ha premiere november 2020 i Grieghallen

Foto: Monika Kolstad

OPERAFFEST PÅ TEMINUS

OperaSmak, OperaBobler og
Afternoon Tea

Astrid Nordstad / Mezzosopran
Bror Magnus Tødenes / Tenor
Annika Beinnes / Sopran
Nicolai Riise / Kåsør
Ellena Hale / Piano

THIS EVENING'S PERFORMANCE HAS NOT BEEN CANCELLED

The Creativity Award

- Hello and welcome to
"La Clemenza Di Tito" at Bergen National Opera

THIS EVENING'S PERFORMANCE
HAS NOT BEEN CANCELLED

"I had conversations
that were 2 minutes long
and some that were
over half an hour!
What an evening!"

AN USHER, AFTER THE FIRST NIGHT

THISEVENINGSPERFORMANCE.NET
SUNDAY MAY 31 / TUESDAY JUNE 2 / FRIDAY JUNE 12

THIS EVENING'S PERFORMANCE
HAS NOT BEEN CANCELLED

"Just spoke to a
young trumpeter
in Wuppertal!
Fantastic."

CALLER 7:35PM

THISEVENINGSPERFORMANCE.NET
SUNDAY MAY 31 / TUESDAY JUNE 2 / FRIDAY JUNE 12

THIS PERFORMANCE HAS NOT BEEN CANCELLED

Prosjektet er utviklet av den
skotske lydkunstneren Zoë
Irvine

PARTNERE OG OPERA FORESTILLINGER

Bergen Nasjonale Opera,
Norge / La clemenza di Tito av Mozart
Garsington Opera, Storbritannia
/ Figaros bryllup av Mozart
The Airport Society, Belgia /
Symphony of expectation av
Schönberg og Berio
Muziektheater Transparant,
Belgia / Usher av Debussy &
Van Parys
Teatro Real Madrid, Spania /
Achille in Sciro av Corselli
De Nationale Opera, Nederland
/ Rusalka av Dvorák
Grand Théâtre de Genève, Sveits
/ Voyage vers l'espoir av Jost
Wuppertaler Bühnen, Tyskland /
La bohème av Puccini
Staatsoper Hannover, Tyskland /
The murder of Halit Yozgat av
Frost

CALL INGEBORG GILLEBO! MEZZO-SOPRANO

UNGE STEMMER

Gjennom programmet Unge Stemmer støtter Bergen Nasjonale Opera og Edvard Grieg Kor talenter i startfasen av utdanning og karriere.

BNO opprettet Unge Stemmer-programmet i 2011, et mentorprosjekt for unge sangere fra Vestland som studerer i utlandet. Målet er å følge utviklingen til de unge sangerne gjennom studiene, å hjelpe dem i overgangen fra å flytte hjemmefra til å være bosatt i en storby, å veilede dem underveis i studiene – og deretter åpne for å gi dem passende roller i BNOs oppsetninger.

Siden den gang har Unge Stemmer fått oppdrag på festivalen Mimì Goes Glamping, har sunget med Edvard Grieg Ungdomskor, og har vært med i en rekke prosjekter i Bergen, Amsterdam, Leeds og Manchester.

Siden 2017 ledes programmet av både Edvard Grieg Kor og BNO, der EGK ved Simon Kirkbride tar ansvar for de første studieårene, mens BNO har laget et eget program som vil ta seg av mastergrad-studentene og noen utvalgte sangere i starten av deres profesjonelle yrkeskarriere.

**Ingvild Schultze-Florey /
Mezzosopran**

Studerer ved Royal Northern College of Music i Manchester.
Unge Stemmer siden 2013.

**Susanna Yttri Solsrud /
Sopran**

Studerer ved Royal Northern College of Music i Manchester.
Unge Stemmer siden 2015.

**Martina Starr-Lassen /
Sopran**

Studerer ved Royal Northern College of Music i Manchester.
Unge Stemmer siden 2013.

**Marita Lervik /
Sopran**

Studerer ved Leeds College of Music.
Unge Stemmer siden 2015.

**Einar Stefánsson /
Bass**

Studerer ved Royal Northern College of Music i Manchester.
Unge Stemmer siden 2016.

**Elizaveta Agrafenina /
Sopran**

Uteksaminert ved Conservatory of Amsterdam i 2018.

**Kristin Frivold /
Sopran**

Studerer ved Royal Northern College of Music i Manchester.
Unge Stemmer siden 2015.

**Helene Trones /
Mezzosopran**

Studerer ved Royal Conservatoire of Scotland.
Unge Stemmer siden 2019.

MUSIKALSK JULEKORT FRA GRIEGHALLEN // DIGITALT

Elisabeth Teige / Sopran
Ellena Hale / Piano
FirStemt
Edvard Grieg Kor

STIFTELSEN BERGEN NASJONALE OPERA

VIRKSOMHETENS ART OG OMFANG

BNO skal produsere opera på høyeste internasjonale nivå og være et knutepunkt for fremragende kunstnerisk kvalitet.

BNO skal presentere forestillinger i stort format med appell til et bredt publikum, og samtidig utfordre etablerte konvensjoner med hensyn til både målgrupper, arenaer og kunstneriske uttrykk.

BNO skal være en pedagogisk ressurs og spille en aktiv rolle i utvikling av talent og kompetanse innen operafeltet.

BNO skal være godt forankret i Bergen og Hordalands kunst- og kulturliv og samtidig legge opp til et bredt nasjonalt og internasjonalt samarbeid.

FORTSATT DRIFT

Årsoppgjør og årsberetning er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for dette ligger tilskuddsbrevene for 2021 og stiftelsens langsiktige økonomiske strategi og kunstneriske handlingsplan.

ARBEIDSMILJØ, PERSONALE OG LIKESTILLING

Stiftelsen hadde i 2020 totalt 12 faste ansatte fordelt på 10,1 årsverk. Kjønnsfordelingen på disse var 7 kvinner i 6 årsverk og 5 menn i 4,1 årsverk. Styret bestod av 11 medlemmer og varamedlemmer, hvorav 5 kvinner.

Ansvarsområdene til de fast ansatte fordeler seg slik:

Kunst- og kulturfaglig personale: 6,9 årsverk

Administrativt personale: 3,2 årsverk

I tillegg til de fast ansatte har institusjonen kunstnerisk personale i engasjementskontrakter, blant annet solister, regissører, scenografer, koreografer og kostymedesignere.

Det er beregnet 16,2 årsverk knyttet til innleid personale og de fordeler seg slik:

Kunst- og kulturfaglig personale: 15,7 årsverk

Administrativt personale: 0,5 årsverk

Til tross for begrensningene i publikumsrettede aktiviteter i 2020 er vi takknemlige for den betydelige frivillige innsatsen som er knyttet til koret. Vi har beregnet 1864 frivillige arbeidstimer som tilsvarer 1,1 årsverk. Bergen Filharmoniske Kor, Edvard Grieg Ungdomskor, Bergen jentekor, Bergen guttekor, Collegiūm Músicūm og studenter fra Griegakademiet og Royal Northern College of Music har bidratt.

Arbeidsmiljøet i BNO er godt, og sykefraværet i 2020 var særlig lavt. Det har ikke vært tilfeller av skader eller ulykker hos personalet.

MILJØRAPPORT

BNOs virksomhet medfører verken forurensning eller utslipp som kan være til betydelig skade for det ytre miljø. Vi har allikevel forbedringspotensiale. Vår hovedarena og våre kontorlokaler i Grieghallen er miljøsertifisert som Miljøfyrtårn.

SAMARBEID

BNO videreførte og utviklet samarbeidet med flere lokale, nasjonale og internasjonale partnere i 2020. Vi har utvidet og styrket eksisterende samarbeidsavtaler med Grieghallen AS, Stiftelsen Musikkelskapet Harmonien, Festspillene i Bergen og Edvard Grieg Kor. Stiftelsen vil i tillegg få rette en særskilt takk til Grieg Foundation for et viktig finansieringsbidrag, som også har utløst midler fra Kulturdepartementets gaveforsterkningsordning.

BNO er aksjonær og er aktiv samarbeidspartner i både Edvard Grieg Kor AS og Kultur Vest AS.

RESULTAT OG DISPOSISJONER

Billettinntekt i 2020 har naturlig nok vært begrenset i 2020. Driften i 2020 har hovedsakelig vært finansiert gjennom sponsorstøtte, prosjekttilskudd og generelle driftstilskudd fra Kulturdepartement, Bergen kommune og Vestland fylkeskommune.

Driftsinntektene for stiftelsen var i 2020 kr 32 778 984 og driftskostnadene var kr 32 746 014. Netto finansposter beløper seg til kr 101 639. Stiftelsen får i 2020 et driftsoverskudd på kr 134 609. Dette gir stiftelsen en egenkapital pr. 31.12.2020 på kr 12 256 699.

Styret konstaterer at BNOs programmering og drift også i unntaksåret 2020 er klart i samsvar med tilskuddsgivernes føringer og forventninger, og styret vil i den forbindelse få rette en stor takk til ledelse og medarbeidere for ekstraordinær innsats, der oppfinnsomhet og pågangsmot har gitt bemerkelsesverdige resultater. Styret vil samtidig få gi en særskilt honnør til avtroppende operasjef, som i sitt siste hele kalenderår har måttet gjøre fullstendig om på et ambisiøst og nøye planlagt opprinnelig repertoar.

Stiftelsen BNO er en mindre virksomhet og styret avgir derfor en frivillig årsrapport som ikke nødvendigvis følger reglene i regnskapsloven med hensyn til innhold.

SISTE KAPITTEL DIGITAL LANSERINGSKONSERT

Edvard Grieg Guttekor
Musikere fra Bergen Filharmoniske Orkester
Håkon Matti Skrede / Kormester, dirigent

Photo: Monika Kolstad

SISTE KAPITTEL SILJUSLÅTTEN SYKEHJEM

Alison Langer / Sopran
Remus Alazaroae / Tenor
Stephen Higgins / Piano

Konserten ble strømmet via Oseana Live til alle sykehjem i Bergen

ÅRSREGNSKAP

RESULTATREGNSKAP

Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera

RESULTATREGNSKAP 01.01. - 31.12.

	Note	2020	2019
Driftstilskudd		31 046 298	30 257 706
Prosjektilskudd		780 693	272 880
Egeninntekt		634 064	2 058 375
Annen driftsinntekt		317 929	2 000 000
Sum driftsinntekt	1	32 778 984	34 588 961
Lønnskostnader, honorarer m.m.	8, 9	18 933 672	14 747 028
Avskrivning	2	183 243	220 624
Annen driftskostnad	9	13 629 099	13 508 348
Sum driftskostnad		32 746 014	28 476 000
Driftsresultat		32 970	6 112 960
Annen renteinntekt		74 516	77 996
Annen finansinntekt		124 397	22 581
Annen rentekostnad		-1 050	-2 773
Annen finanskostnad		-96 224	-54 183
Resultat av finansposter		101 639	43 621
Årsresultat	7	134 609	6 156 582
Sum disponert til annen egenkapital		134 609	6 156 582

EIENDELER

Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera

BALANSE PR. 31.12.

	Note	2020	2019
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	2	151 958	296 906
Sum varige driftsmidler		<u>151 958</u>	<u>296 906</u>
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	5	35 000	35 000
Sum finansielle anleggsmidler		<u>35 000</u>	<u>35 000</u>
Sum anleggsmidler		<u>186 958</u>	<u>331 906</u>
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		33 418	618 952
Andre kortsiktige fordringer	3	916 561	3 712 933
Sum fordringer		<u>949 980</u>	<u>4 331 885</u>
Bankinnskudd, kontanter o.l.	4	13 539 097	9 277 413
Sum omløpsmidler		<u>14 489 077</u>	<u>13 609 297</u>
SUM EIENDELER		<u>14 676 035</u>	<u>13 941 203</u>

EGENKAPITAL

Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera

BALANSE PR. 31.12.

	Note	2020	2019
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	6	110 000	110 000
Sum innskutt egenkapital		110 000	110 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	7	12 146 699	12 012 090
Sum opptjent egenkapital		12 146 699	12 012 090
Sum egenkapital		12 256 699	12 122 090
GJELD			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		324 023	339 940
Skyldige offentlige avgifter		803 657	661 639
Annen kortsiktig gjeld	3	1 291 656	817 534
Sum kortsiktig gjeld		2 419 336	1 819 113
Sum gjeld		2 419 336	1 819 113
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		14 676 035	13 941 203

Bergen, 12.03.2021

Tom Remlov

styreleder

John Haldor Wiik

nestleder

Anna Elisa Tryti

styremedlem

Geir Kjell Andersland

styremedlem

Sigrid Stana Fasmer

styremedlem

Vilde Ø. Gustavsen

styremedlem

Anne-Margrethe Thomassen Hausvik

styremedlem

Eivind Gullberg Jensen

daglig leder

ÅRSREGNSKAPET

Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera
Noter til årsregnskapet for 2020

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Inntekter

Offentlige og private tilskudd/sponsorbidrag inntektsføres i den periode tilskuddet/sponsorbidraget vedrører. Øremerket tilskudd/sponsorbidrag med gitte betingelser periodiseres i tråd med oppfyllelsen av betingelsen, og blir balanseført under annen kortsiktig gjeld. Mottatte gaver inntektsføres på mottakstidspunktet. Salg av billetter inntektsføres i den periode forestillingen gjennomføres. Forskuddsbetalte billetter som vedrører forestillinger neste regnskapsår er inkludert i annen kortsiktig gjeld.

Periodisering av kostnader

Stiftelsen balansefører påløpte prosjektkostnader knytter til oppsetninger og disse kostnadsføres ved gjennomføringen av oppsetningene for å få sammenstilling med inntekter knyttet til oppsetningene.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter transaksjonstidspunktet. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler som forringes i verdi avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld i norske kroner med unntak av andre avsetninger balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Pensjoner

Stiftelsen har en innskuddsordning for sine ansatte. Årets innbetaling utgjør kostnaden for stiftelsen til ordningen.

Note 1 Tilskudd og driftsinntekter

	2020	2019
Driftstilskudd		
Kulturdepartementet	21 740 000	21 180 000
Bergen kommune	4 656 298	4 538 706
Vestland Fylkeskommune	4 650 000	4 539 000
Sum	31 046 298	30 257 706

Prosjektilskudd		
DKS Bergen	207 635	92 880
DKS Vestland	148 608	-
Andre tilskudd	424 450	30 000
Gaveforsterkning Kulturdepartementet	-	150 000
SUM	780 693	272 880

Egeninntekt		
Konserter/forestillinger/salg til samarbeidspartnere	226 333	1 404 080
Sponsorstøtte Grieg Foundation	300 000	550 000
Andre inntekter	107 732	104 295
SUM	634 064	2 058 375

Annen driftsinntekt		
Oppgjør forsikringssak	317 929	2 000 000
SUM	317 929	2 000 000

Stiftelsen fikk i 2019 vannskader på kostymelageret. 2 millioner kroner ble inntektsført i 2019. Endelig oppgjør fra forsikringsselskap kom i 2020 og resterende er inntektsført med 317 929.

Note 2 Varige driftsmidler

	Utstyr
Balanseført verdi 01.01.	296 906
Årets tilganger	38 295
Årets avskrivninger	183 243
Balanseført verdi 31.12.	151 958

Avskrivningsplan	Lineær
Levetid	3 - 10

Note 3 Fordringer og gjeld

Det er ingen fordringer med forfall senere enn 1 år

Selskapet har ikke langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år.

Posten andre fordringer består av:	2020	2019
Forskuddsbetalte kostnader oppsetninger	456 141	1 579 343
Andre kortsiktige fordringer	460 420	133 591
Avsetning forsikringsoppgjør	-	2 000 000
Sum	916 561	3 712 933

Posten annen kortsiktig gjeld består av:	2020	2019
Forskuddsbetalt inntekt		64 453
Feriepenger	799 169	703 866
Annen kortsiktig gjeld	492 487	49 215
Sum	1 291 656	817 534

Note 4 Bundne midler og ubenyttet driftskreditt

I posten bankinnskudd inngår bundne skattetrekksmidler med kr 456 188.

Stiftelsen har driftskreditt på 800.000. Ubenyttet andel er kr 800 000.

Note 5 Investering i aksjer og andeler

	Bokført kostpris	Eierandel	Egenkapital 2020
Kultur Vest AS	25 000	8,30 %	
Edvard Grieg Kor AS	10 000	33,33 %	1 520 570

Note 6 Grunnkapital

Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera er en stiftelse som ble etablert 23. november 2005.
Grunnkapitalen er kr 110 000.

Note 7 Egenkapital

	Grunn- kapital	Annen Egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.	110 000	12 012 090	12 122 090
Årets resultat		134 609	134 609
Egenkapital 31.12.	110 000	12 146 699	12 256 699

Note 8 Pensjoner

Stiftelsen har ordning med offentlig tjenestepensjon.

Note 9 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.v.

Lønnskostnader	2020	2019
Lønnskostnader	8 755 415	7 787 480
Arbeidsgiveravgift	1 356 877	1 207 868
Pensjonskostnader	685 087	532 274
Honorarer mv til eksterne	8 288 536	5 186 497
Andre lønnsrelaterte ytelser	-152 242	32 908
Sum	18 933 672	14 747 027

Gjennomsnittlig antall årsverk fast ansatte	10,1	9,6
---	------	-----

Ytelser til ledende personer

	Daglig leder	Styret
Lønn	1 332 115	225 000

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter. Det er ingen enkelt lån/sikkerhetsstillelser som utgjør mer enn 5 % av selskapets egenkapital.

Revisor

	2020	2019
Kostnadsført godtgjørelse til revisor fordeler seg slik :		
- revisjon inkl. teknisk utarbeidelse av regnskap	104 557	108 000
- Annen bistand	231 675	9 350
Sum godtgjørelse til revisor ekskl. mva	336 232	117 350

Posten annen driftskostnad består av:

	2020	2019
Produksjonskostnader	9 361 617	9 023 235
Reise, opphold, diett	1 038 898	1 619 362
Leiekostnader	973 053	980 210
Salg/Marked/Info	1 058 759	810 590
Andre driftskostnader	1 196 771	1 074 951
Sum	13 629 099	13 508 348

Til styret i Stiftelsen Bergen Nasjonale Opera

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Bergen Nasjonale Operas årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dens resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

PricewaterhouseCoopers AS, Sandviksbodene 2A, Postboks 3984 - Sandviken, NO-5835 Bergen

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Bergen, 12. mars 2021
PricewaterhouseCoopers AS

Jan Roger Hånes
Statsautorisert revisor

www.bno.no
www.facebook.com/bergennasjonaleopera
www.twitter.com/bergenopera
www.instagram.com/bergenopera
www.youtube.com/bergennasjonaleopera

OPERA PÅ BIBLIOTEKET

Januar 2020

Ingvild Schultze-Florey / Mezzosopran
Michael Davies / Piano

Februar 2020

Beate Mordal / Sopran
Stephen Higgins / Piano

April 2020 - digitalt

Daniela Iancu Johannessen / Mezzosopran
Mai Goto / Piano

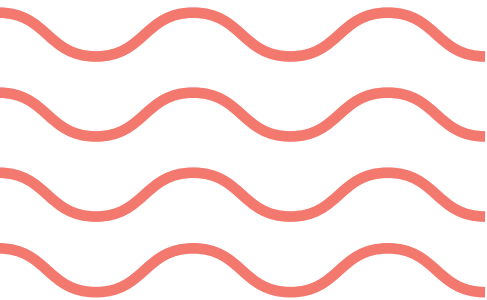

KONSERT PÅ DEN NATIONALE SCENE ABSOLUTT LLOYD-WEBBER

Eir Inderhaug / Sanger og skuespiller
André Søfteland / Sanger og skuespiller
Benjamin Winter / Guttessopran
Stephen Higgins / Piano

Photo: Monika Kolstad

Isolasjon og besettelse

Bergen Nasjonale Opera spinner videre på Bizets historie om den troløse Carmen.

Carmen blir spilt av Ketevan Kemoklidze. FOTO: BERGEN NASJONALE OPERA

Av Peter Larsen
Musikkmelder

Publisert 4. oktober 2020

FAKTA
«Carmen – Besettelse i isolasjon»

LES MER

Sender Carmen til TV-skjermen

NRK viser Bergen Nasjonale Operas (BNO) nyskapte film om Carmen, og premieren kan du se i kveld. Det er i regi av Hovedscenen på NRK 2, meldes det om planene for en ny film fra BNO. Da forestillinger av alle slag ble avlyst våren 2020, gjaldt det også «Carmen» i Grieghallen, Bergen.

Nasjonale Opera måtte legge kortene på nytt. Med et nytt manus, sangere som skulle stå på scenen i Bergen – og Bergens Filharmoniske Orkester om bord – skapte filoregissøren Anders Lindstad en 40 minutters film, som NRK har kjøpt rettighetene til. Helge prosessmeldingen fabuløse

det her over hva som skjer videre med Carmen – etter siste akt. «Filmen om Carmen er et spennende mordmysterium satt til vår tid, med alle de vakre ariene», heter det om filmen der en influenser, og en gravejournalist kalt Mina, er sviktige for handlingen.

På Tivoli i Berlin under Nobelprisutdelingen i 1907. NB ser du henne snart i en slagg Carmen-spill? – på NRK. FOTO: TIVOLI BERGSPRINT / NTB

KULTUR

Kulturredaktør: FRIDTJEV BERNSTEDT (e-post: f.bernstedt@bergenstidende.no)
Kulturredaktør: LIV SKOTHEIM (e-post: l.skothheim@bergenstidende.no)

Det føles som jeg har vært her i ti minutter og samtidig hundre år, sier avtroppende operasjef, Mary Miller, om tiden i Bergen.

Operasjefen går av etter ti år: – Det har vært tøft, men fantastisk gøy

– En ekstremt ensom jobb. Det har vært tider der jeg har følt at jeg har sittet på en stein midt ute i Nordkjoslen, sier avtroppende sjef i Bergen Nasjonale Opera, Mary Miller.

ADRIAN B. SPØHN
Kulturredaktør

FOT: ALICE BRATSTAD

Hennes andre dønnal, går snart ut. «Kariens min har vært helt upatlag, sier de dringen og let. Hun har vært profesjonell, folinist, musikredaktør i den skole skolen Thea som en festival i USA og flere europeiske land. En novemberdag i 2004 kom hun til Norge som nyansatt topp-

sje for «Europeisk kulturhovedstad, Stavanger». Der ble det vi gikk sammen, sa hun til Stavanger Aftenblad den gang, som stadsdirektør i Miller la den kreative listen høyt. Resultatet ble 1000 kulturarrangementer (okkupert på et år). «Ekstremt ensom Da det nyopprettede kompaniet Bergen Nasjonale Opera trange en etterfølger til Svein Olav Hestenesen i 2016, falt valget på Mary Miller. Nå har hun sittet på toppen i ti år.

– Det føles som jeg har vært her i ti minutter og samtidig i hundre år, sier hun på engelsk. Selv etter 16 år i Norge, foretrekker hun morsmålet. Tøft, men fantastisk gøy. Stikk henviser hun jobben som sjef for Bergen Nasjonale Opera. Hun karakteriserer kollegene som enstrupe, utryllige og handarbeidende. – Vi kranter masse, men elsker hverandre høyt, ler hun. De har nok mistet tåle en del villi tenkning, legger hun til. – Et det ensomt å være kunst-

nerisk toppleder i en kulturbedrift?

– Ekstremt. Det har vært tider i denne jobben der jeg har følt at jeg har sittet på en stein midt ute i Nordkjoslen, sier hun.

Måtte ha FBI til stede Gjennom en lang karriere som leder har hun måttet ta en rekke kontroversielle og upopulære beslutninger.

– I jobben som dette trenger man stamina og fryktløshet, sier hun.

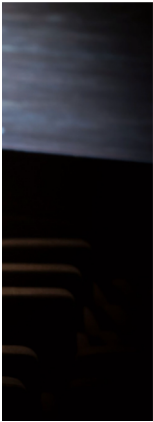
Da hun inviteret et palestinsk operakompani til festivalen «Arts & Ideas», som hun ledet i New Haven i USA, ble det bråk.

Til kjæpde passasjerer hadde nettopp styret inn i World Trade Center og åpningen i landet hadde stegert til nye høyder.

– Det var selvfølgelig ikke palestinske som styret flyene, men styret var «status of occupation», noe det jødisk miljøet reagerte sterkt på, sier hun.

Protestene kom fra mange stemmer i det amerikanske samfunnet.

The New York Times skrev lederartikler om oppsettene. Dekanen for det juridiske fakultet på Yale University ble så slått at han dro ut deler av håret hennes, forteller Miller.

hvor kompaniet satte opp en live-versjon av «Carmen».

– Vi fikk enormt mye internasjonal oppmerksomhet for den festivalen, forteller hun.

– Vi har vært uenige

Men så skal ikke være lei når du er toppleder for en kulturorganisasjon i Bergen.

Da hun tok jobben i 2010 hadde det vært dårlig stemning i Bergen en god stund. Den frivillige organisasjonen Opera Bergen, med Anne Randine Øverby i spissen, hadde nygjalt forbigitt i prosessen med å skape en regionsopera i byen.

Kulturredaktøren bestemte at det nyopprettede selskapet Den nye opera, som senere skiftet navn til Bergen Nasjonale Opera, skulle få status som regionsopera.

Opera Bergen hadde frem til 2001 produsert opera for den tidligere regionsoperan Vest-Norges Opera, som gikk konkurs samme år.

– Jeg er godt informert om den mangelfulle utførelsen i opera-miljøet i Bergen. Jeg tror imidlertid på samarbeidet, sa Miller til BT da hun kom til Bergen som ny sjef.

Mangfoldig sjef for Opera Bergen, Anne Randine Øverby, forteller at det ikke har vært noe samarbeid med Bergen Nasjonale Opera i de ti årene Miller har vært sjef.

– Det er ingen hemmelighet at hun og jeg har hatt forfølgende faglig og kulturpolitisk syn på hvordan vi skal bygge kunstneren med forankring i regionen, sier hun.

– Jo mer opera, desto bedre

Til tross for faglig disharmoni mellom de to, er det en ting de er enige om, og som Øverby mener Miller skal ha stor takk for:

– Det arbeidet hun har gjort for å skaffe Bergen et eget operahus har vært viktig, og det takker jeg henne for. Det vil være en stor stimulans, gitt at vi klarer å forene ressursene i fellesskap.

Når Miller blir spurt om hvordan det har vært å dele byen med et annet operaselskap, svarer hun kort at «det mer opera det er i Bergen, desto bedre».

Vi kranter masse, men elsker hverandre høyt, ler Miller om kollegene sine. Her snakker hun med kostymesjef Cathrine Ahlsen (til v) og produksjonssjef Odd Halvorsen.

– Vi jobber veldig separat og har ulike syn på hva vi vil gjøre, men vi elsker de gode venner personlig, legger hun til.

Etter ti år i Bergen er det tre ting som hun skulle ønske var anderledes: At hun hadde lært seg bedre norsk, at Bergen ville investert mer penger i opera og ...

... selvfølgelig, jeg skulle ønske det hadde vært mer ser her, sier hun.

Til sin etterfølger, påtroppende operasjef Eivind Gullberg Jensen, har hun to råd: – Vær på og vær uredd.

Vil skrive bok om kulturlivet

Så lange Miller var sjef tar de aldri satt opp den velkjente operan «La Traviata» av Giuseppe Verdi. Hun tror flere i det klassiske musikkmiljøet reagerte på nettopp det. I dag sier hun at de kanskje burde satt opp forestillingen.

– I begynnelsen, da vi bestemte vi skulle gjøre «La Traviata», så var det nok noen i rekkefølge som var forferdet over at vi ikke gjorde «La Traviata». Vi burde kanskje gjort den, men det blir ikke i min tid, sier hun.

At hun solgte folinen for å finansiere et av barnas friår, angir hun ikke på.

Noen ganger ser jeg disse gamle mennene som sitter bak et orkesteret og tviholder på instrumentet sitt. De klarer ikke å slippe taket, sier hun.

Skivene har hun i tillegg fortsatt med, blant annet skriver hun for Alltoppen. Men hun liker best å skrive når hun ikke må skrive.

Noe Miller har lyst til å forfatte, er en bok om kulturlivet i Bergen. Ifrå den vil innhøste, sier hun ikke noe om nå.

Den kommer når jeg er trygg ute av landet, sier Miller og ler høyt.

Kan du tro det? Vi måtte ha FBI til stede under forestillingen våre, så ille var det.

Mary Miller, avtroppende operasjef

Mangfoldig sjef for Opera Bergen, Anne Randine Øverby, sier hun og Miller har store faglige uenigheter, men takker henne for jobben med å få et nytt operahus til Bergen.

I 2010 satte «Bergen» regionale opera opp stykket «Madama Butterfly» av Puccini. Tidligere filmmalerier i BT har beskrevet stykket som «en av verdens mest kjente operas».

PULSEN

■ **Trodde du strømming var noe nytt? Da har du ikke hørt om Teatrofonen**

ANNELEDE: Bergen Nasjonale Opera presenterer en telefonsanger under de alternative festspillene. – Det er en rekke, teaterakt og opera, sier operasjef Mary Miller om den kommende forestilling som har premiere, fra den egen start 21. mai.

– FIKK EN VILLIDÉ

Under Festspillene kan du få telefonopera og samtaler fra operahuset i hele Europa på øret.

MARIE SKARPAAS
marie@ba.no

BERGEN/SNOTTLAND: De siste ukene har vi brukt telefonen flittig. Men det å lytte sammen er ikke nytt under solen. På skatten er vi nå under var Teatrosjefen, der du lytter til dramatiske opera gjennom

et noe større apparat enn mobil, en stor i alle Europa. I samarbeid med Festspillene får du et mest servert program på BNO (Bergen Nasjonale Opera) i forbindelse med de alternative festspillene. Du operer på øret, og operasjefen har en av de beste operasjefene i Norge. Det er bare å høre på telefonen.

Operatid

Vi vil først ta en tidsskema tilbakemelding til BNO. De operasjefene Teatrosjefen, Det ble lyttet til dramatiske opera gjennom

anet datidens A-kjendiser som Kong Lars i av Portugal, i samarbeid med Festspillene. Prisen er å høre på skatten med et noe større apparat enn mobil, en stor i alle Europa. I samarbeid med Festspillene får du et mest servert program på BNO (Bergen Nasjonale Opera) i forbindelse med de alternative festspillene. Du operer på øret, og operasjefen har en av de beste operasjefene i Norge. Det er bare å høre på telefonen.

per over hele Europa. Du kommer rett og slett på tiden med en villidé, og det er en rekke, teaterakt og opera, sier operasjef Mary Miller om den kommende forestilling som har premiere, fra den egen start 21. mai.

En villidé
I samarbeid med Festspillene får du et mest servert program på BNO (Bergen Nasjonale Opera) i forbindelse med de alternative festspillene. Du operer på øret, og operasjefen har en av de beste operasjefene i Norge. Det er bare å høre på telefonen.

En villidé
I samarbeid med Festspillene får du et mest servert program på BNO (Bergen Nasjonale Opera) i forbindelse med de alternative festspillene. Du operer på øret, og operasjefen har en av de beste operasjefene i Norge. Det er bare å høre på telefonen.

En villidé
I samarbeid med Festspillene får du et mest servert program på BNO (Bergen Nasjonale Opera) i forbindelse med de alternative festspillene. Du operer på øret, og operasjefen har en av de beste operasjefene i Norge. Det er bare å høre på telefonen.

En villidé
I samarbeid med Festspillene får du et mest servert program på BNO (Bergen Nasjonale Opera) i forbindelse med de alternative festspillene. Du operer på øret, og operasjefen har en av de beste operasjefene i Norge. Det er bare å høre på telefonen.

En villidé
I samarbeid med Festspillene får du et mest servert program på BNO (Bergen Nasjonale Opera) i forbindelse med de alternative festspillene. Du operer på øret, og operasjefen har en av de beste operasjefene i Norge. Det er bare å høre på telefonen.

Stakk av med internasjonal pris

Bergen Nasjonal Opera fikk torsdag en gjev, internasjonal pris.

MARIE SKARPAAS KARLSEN
marie@ba.no

De vant i kategorien for mest kreative produksjon, for lyd-kunstprosjektet «This evening's performance has not been cancelled».

Et prosjekt som hadde 50 personer fra ni internasjonale samarbeidspartnere.

Forestillingen var en del av Festspillene i Bergen i våres. Der ble publikum invitert til å delta via egen telefon.

Når alle avlysninger var et faktum grunnet koronasituasjonen tidligere i år, tenke BNO nytt og lagde flere digitale prosjekt. Et av prosjektene var dette lyd-kunstprosjektet som nå ble hedret med denne prisen. Det er tøffe tider vi le-

FORNØYD: Operasjef Mary Miller er glad for anerkjennelsen. FOTO: BA

ver i, også for kulturbansjen, og vi har hatt mange avlyste forestillinger. Det er derfor ekstra inspirerende, en vitaminpille, å bli anerkjent på denne måten for vårt kreative arbeid i BNO, sier operasjef Mary Miller i en pressemelding.

PULSEN

■ **Må avlyse to forestillinger etter koronasmitte**

LAGER NYTT KONSERT

TRYGTE: Denne smittesituasjonen i produksjonen påvirker i stor grad publikums trygghet i Grieghallen, skrev BNO i en pressemelding i forrige uke.

Med for få prøvedager, ser Bergen Nasjonale Opera seg nødt til å avlyse.

MARIE SKARPAAS KARLSEN
marie@ba.no

SENTRUM: Bare dager før premieren, ser Bergen Nasjonale Opera (BNO) seg nødt til å avlyse premieren og forestillingen av «Macbeth» 5. november.

Vi håper på fordelene for at vi er i en vanskelig situasjon. Kunstnerne som er friske ønsker veldig gjerne å presentere Verdis musikk for det bergetse publikum, og vi jobber hardt med et nytt konsept, sier operasjef Mary Miller i en pressemelding i går.

Smiten spredte seg
Det var i forrige uke at beskjeden fra BNO om koronasmitte fikk de fleste stoppe prøvene. Etter at det i forrige uke var tre produksjoner, samt flere i Edvard Grieg Kor hadde testet positiv for covid-19. Alle smittede ble umiddelbart satt i isolasjon, samtidig

ble alle som hadde vært i kontakt med dem, satt i «antenne» og testet. Så kom det fem av «Puccini»-musikere i Bergen Filharmoniske Orkester og hadde hatt smitte. I går fortalte Berntsen Møller, kommunikasjonssjef i HAN, monnet, at totalt fem har testet positivt så langt.

En ny versjon
Etter planen skulle Bergen Nasjonale Opera, Bergen Filharmoniske Orkester, Edvard Grieg Kor, og sangere fra Bergen Filharmoniske Kor bidra på den tre timer lange oppsetningen i «Macbeth».

Nå jobber vi for å ha færrest mulig på scenen og i produksjonen generelt.
SUE JANNE ALSAKER, kommunikasjonssjef i BNO

En ny versjon
Etter planen skulle Bergen Nasjonale Opera, Bergen Filharmoniske Orkester, Edvard Grieg Kor, og sangere fra Bergen Filharmoniske Kor bidra på den tre timer lange oppsetningen i «Macbeth».

INY KARANTENE: Marco Spotti og Lenka Udovicki var blant de utenlandske operasangerne som satt i karantene for å jobbe i Bergen i midten av oktober. Nå har de havnet i karantene igjen.

INY KARANTENE: Marco Spotti og Lenka Udovicki var blant de utenlandske operasangerne som satt i karantene for å jobbe i Bergen i midten av oktober. Nå har de havnet i karantene igjen.

INY KARANTENE: Marco Spotti og Lenka Udovicki var blant de utenlandske operasangerne som satt i karantene for å jobbe i Bergen i midten av oktober. Nå har de havnet i karantene igjen.

INY KARANTENE: Marco Spotti og Lenka Udovicki var blant de utenlandske operasangerne som satt i karantene for å jobbe i Bergen i midten av oktober. Nå har de havnet i karantene igjen.

INY KARANTENE: Marco Spotti og Lenka Udovicki var blant de utenlandske operasangerne som satt i karantene for å jobbe i Bergen i midten av oktober. Nå har de havnet i karantene igjen.

INY KARANTENE: Marco Spotti og Lenka Udovicki var blant de utenlandske operasangerne som satt i karantene for å jobbe i Bergen i midten av oktober. Nå har de havnet i karantene igjen.

INY KARANTENE: Marco Spotti og Lenka Udovicki var blant de utenlandske operasangerne som satt i karantene for å jobbe i Bergen i midten av oktober. Nå har de havnet i karantene igjen.

INY KARANTENE: Marco Spotti og Lenka Udovicki var blant de utenlandske operasangerne som satt i karantene for å jobbe i Bergen i midten av oktober. Nå har de havnet i karantene igjen.

INY KARANTENE: Marco Spotti og Lenka Udovicki var blant de utenlandske operasangerne som satt i karantene for å jobbe i Bergen i midten av oktober. Nå har de havnet i karantene igjen.

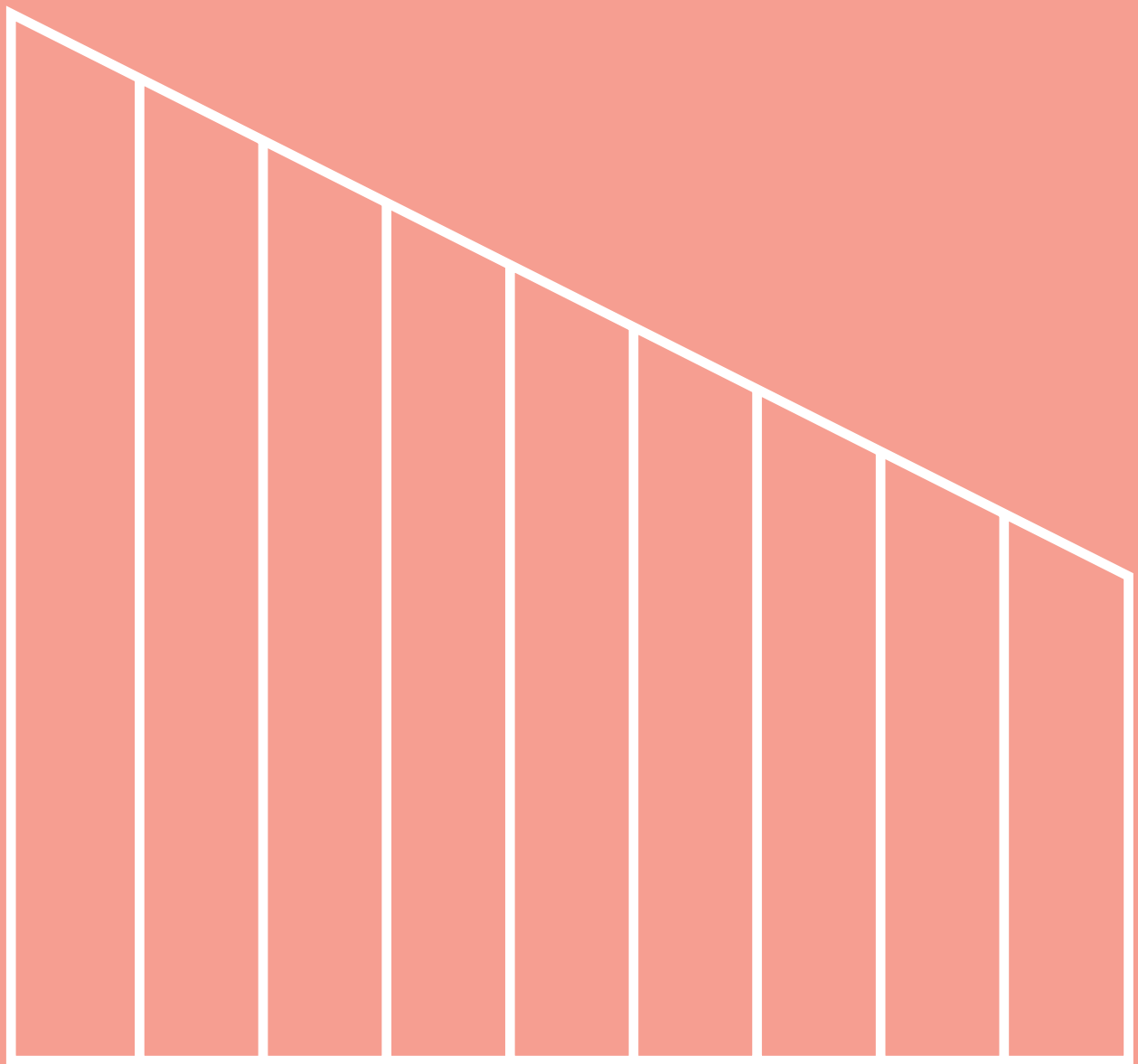
Stoppes etter smitte

Bergen Nasjonale Opera opplyser at de har stoppet prøvene til operaen «Macbeth», som har premiere 7. november.

Tre av de medvirkende i produksjonen, samt flere i Edvard Grieg Kor, har testet positivt for covid-19. De smittede ble tatt ut av produksjonen og satt i isolasjon, de andre dermed er sceneprøvene stoppet. BNO forteller at de håper å komme i gang igjen neste uke, men at forestillingen blir i et annet format enn planlagt.

STOPPET: Stephan Higgins er blant dem som er engasjert av BNO til sorsatsingen «Macbeth».

Hun understreker at de hele veien har hatt strenge smitteverntiltak, og en grundig felles risikoanalyse i forkant av prøvene. De ulike faggruppene har vært delt inn i kohorter, og det har ikke vært noen felles prøver. Kommunikasjonssjefen i BNO forteller at alle som har billetter til de to avlyste oppsetningene vil få tilbud om å beholde billettene eller få pengene tilbake. Dette blir sendt ut.

Bergen Nasjonale Opera
Edvard Griegs plass 1
5015 Bergen
bno.no

**BERGEN
NASJONALE
OPERA**